

28. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2021. GODINE

8. RAZRED

Zadatke riješi pomoću grafičkih priloga. Ispod svakog priloga nalazi se jedan ili više zadataka. U svakom zadatku jedan je odgovor točan. Na listu za odgovore zaokruži slovo točnog odgovora.

1. Koji je od navedenih otoka i u pleistocenu bio otok?



Izvor: <https://edutorij.e-skole.hr/share/proxy/alfresco-noauth/edutorij/api/proxy-guest/0f959e7d-cd12-413c-adce-29e1ac8a4596/jadransko-more.html> (pristupljeno 01. 03. 2021.)

- a) Jabuka b) Lastovo c) Mljet **d) Palagruža** e) Vis

2. Koja je od navedenih tvrdnji o tekućicama Hrvatske točna?

- a) Na rijeci Cetini izgrađena je najstarija hidroelektrana u Hrvatskoj.
b) Na rijeci Rječini nije izgrađena niti jedna hidroelektrana.
c) Rijeka Lika u dijelu svoga toka protječe kroz NP Sjeverni Velebit.
d) Rijeka Sava protječe kroz četiri županije.
e) Ušće rijeke Omble je rijas.

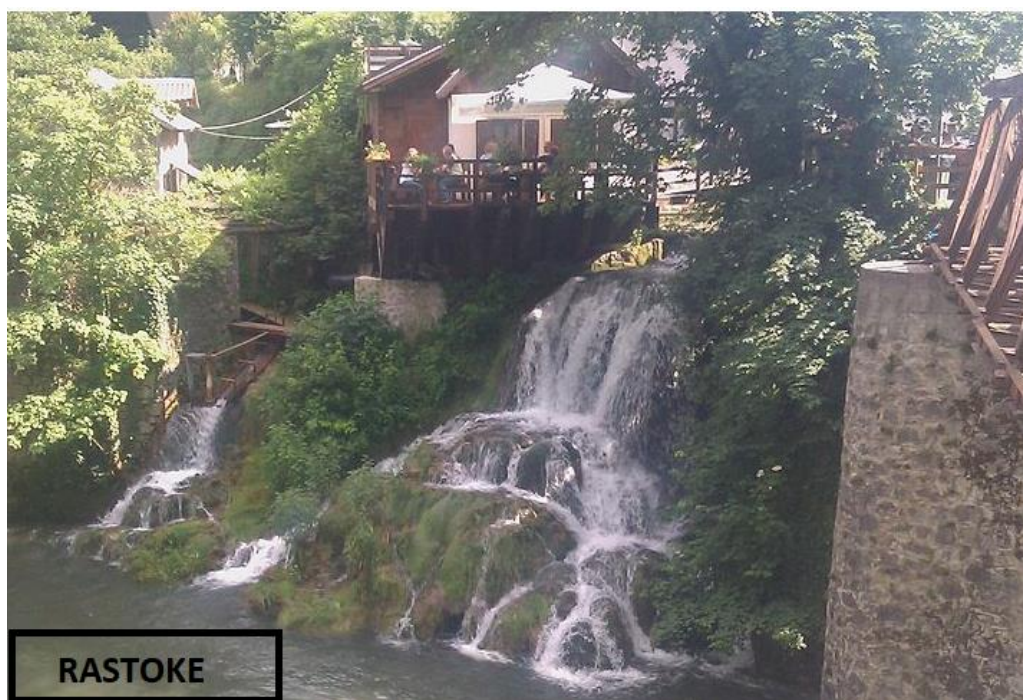
3. Priloženi dijagram prikazuje vjerski sastav stanovništva Hrvatske 2011. godine. Koja od navedenih legendi odgovara prikazanom dijagramu?



Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine, Državni zavod za statistiku, <https://www.dzs.hr/>

a) legenda br. 1 b) legenda br. 2 c) legenda br. 3 d) legenda br. 4 **e) legenda br. 5**

4. Na sutoku kojih dviju rijeka je snimljena priložena fotografija?



Izvor: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:47240_Rastoke_Croatia_-_panoramio_\(6\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:47240_Rastoke_Croatia_-_panoramio_(6).jpg)
(pristupljeno 01. 03. 2021.)

a) na sutoku Gline u Kupu b) na sutoku Korane u Kupu
c) na sutoku Radonje u Koranu **d) na sutoku Slunjčice u Koranu**
e) na sutoku Tounjčice u Mrežnicu

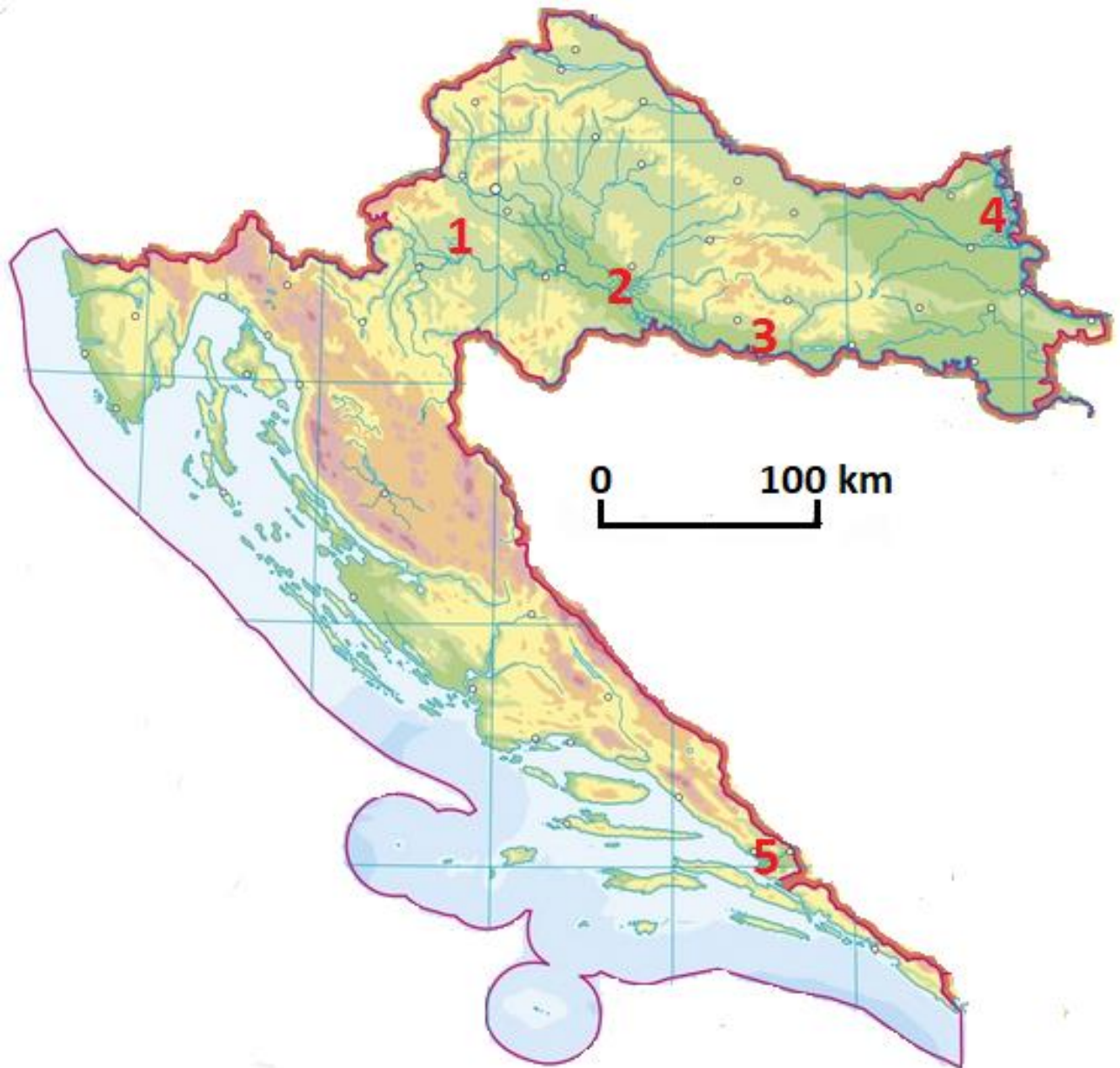
5. U kojem je od navedenih zaštićenih područja snimljena priložena fotografija?



Izvor: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:4._SKYWALK.jpg
(pristupljeno 01. 03. 2021.)

- a) u NP Paklenica b) u NP Sjeverni Velebit c) u NP Risnjak **d) u PP Biokovo**
e) u PP Učka

6. Kojim je brojem na priloženoj geografskoj karti označeno močvarno područje koje **nije** na popisu međunarodno vrijednih močvara Ramsarske konvencije?

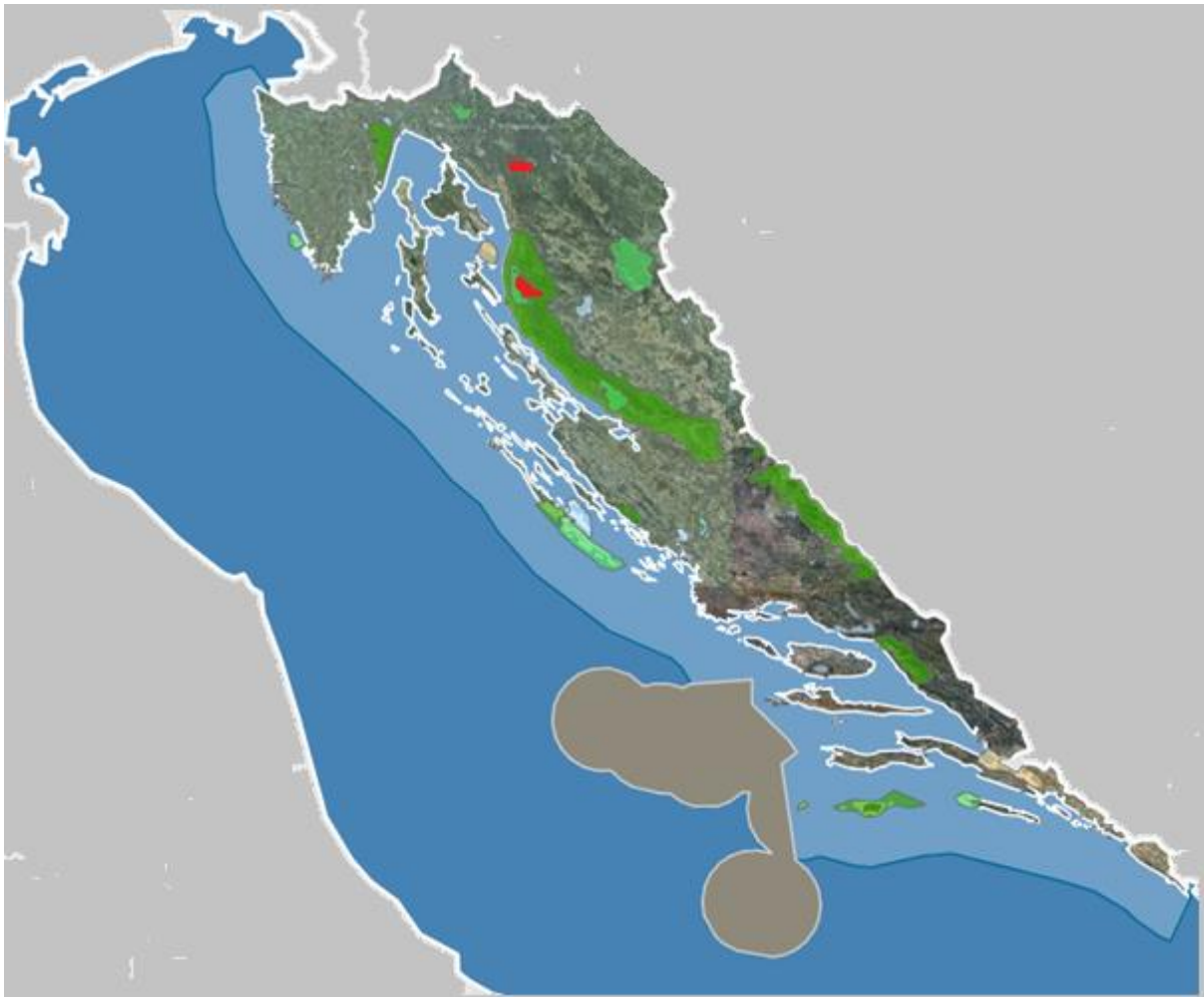


- a) brojem 1 b) brojem 2 **c) brojem 3** d) brojem 4 e) brojem 5

7. Koji je od navedenih otoka dio Kornatske otočne skupine?

- a) Galijula **b) Klobučar** c) Sušac d) Sveti Andrija e) Vanga

8. Kojoj kategoriji zaštićenih područja pripadaju područja obojena crvenom bojom na priloženom isječku geografske karte?



Izvor: <http://www.bioportal.hr/gis/> (pristupljeno 01.03.2021.)

- a) geoparku b) nacionalnom parku c) parku prirode d) regionalnom parku
e) strogom rezervatu

9. Koliko je gradova/općina iz Istarske turističke regije navedeno u tablici?

Gradovi/općine Primorske Hrvatske s najvećim turističkim prometom u 2019. godini

Grad/općina	Dolasci turista u tis. 2019. g.
Dubrovnik	1439,5
Medulin	414,7
Opatija	452,4
Poreč	570,9
Pula	439,5
Rovinj	711,0
Split	941,1
Umag	488,8
Zadar	609,7

Izvor: Turizam u brojkama 2019. Ministarstvo turizma Republike Hrvatske. Izdanje 2020.

- a) 3 b) 4 **c) 5** d) 6 e) 7

10. Koliki je broj turističkih dolazaka zabilježen 2019. godine u gradu iz tablice u 9. zadatku u kojem je snimljena priložena fotografija?



Izvor: <https://www.skolskiportal.hr/> (pristupljeno 13. 04. 2021.)

- a) 609 700 b) 941 100 c) 439 500 **d) 570 900** e) 1 439 500

11. U kojem je od navedenih turističkih središta snimljena priložena fotografija?



Izvor: <https://pixabay.com/> (pristupljeno 01. 03. 2021.)

- a) u Dubrovniku b) u Medulinu **c) u Opatiji** d) u Poreču e) u Rovinju

12. Koje je ime otoka Zadarske županije kojeg je 2019. godine posjetilo najmanje turista?

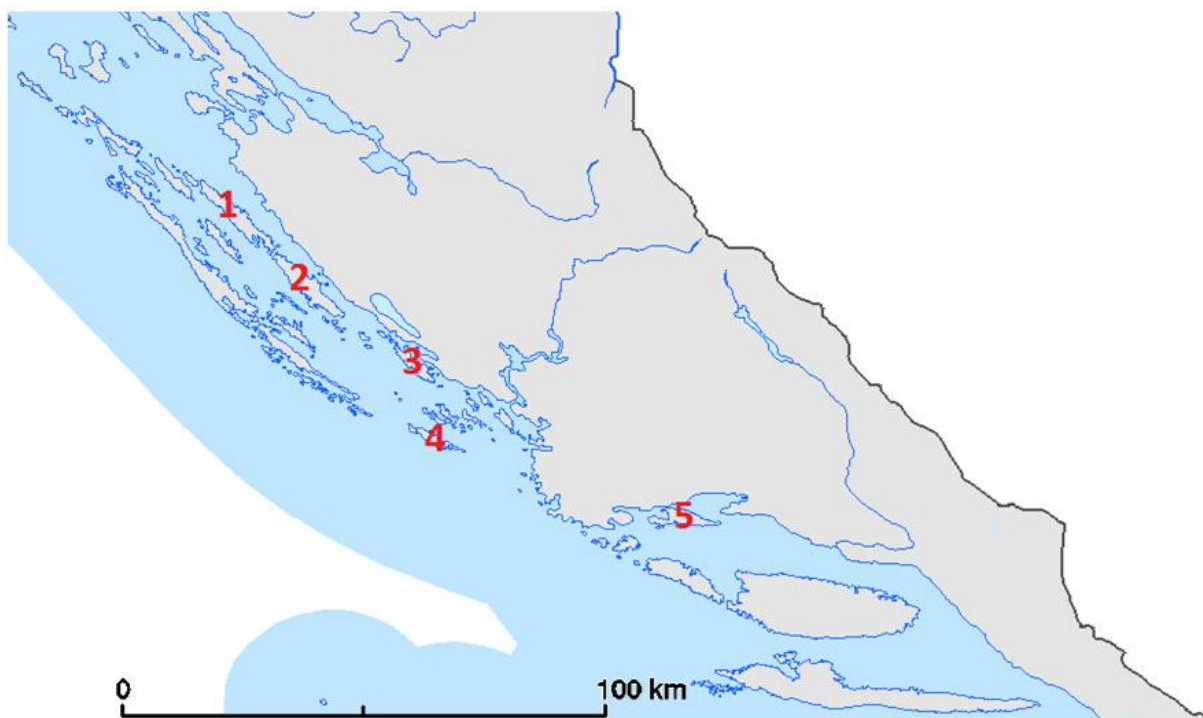
Turistički promet na odabranim otocima
Primorske Hrvatske u 2019. godini

Otok	Dolasci turista u tis. 2019. g.
Mljet	34,0
Murter	123,1
Pašman	31,1
Šolta	18,5
Ugljan	26,7

Izvor: https://www.htz.hr/sites/default/files/2020-07/HTZ%20TUB%20HR_%202019%20%281%29.pdf
(pristupljeno 01. 03. 2021.)

- a) Mljet b) Murter c) Pašman d) Šolta **e) Ugljan**

13. Kojim je brojem na priloženom isječku geografske karte označen otok Pašman?



a) brojem 1

b) brojem 2

c) brojem 3

d) brojem 4

e) brojem 5

14. Kojim je brojem na priloženom isječku geografske karte označen dio Jadranskog mora u kojem **nije** zastupljen uzgoj prikazan na fotografiji?



a) brojem 1

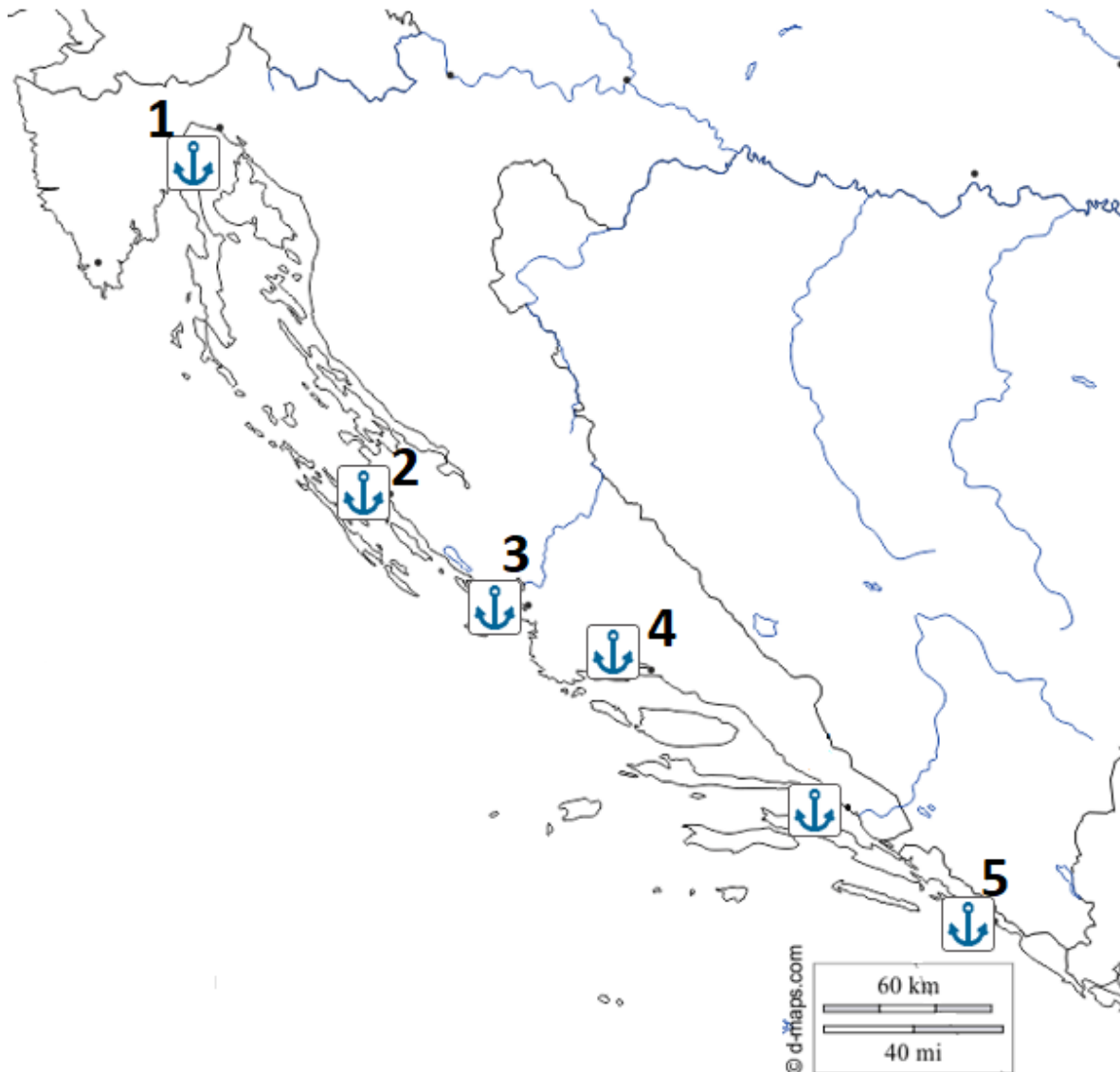
b) brojem 2

c) brojem 3

d) brojem 4

e) brojem 5

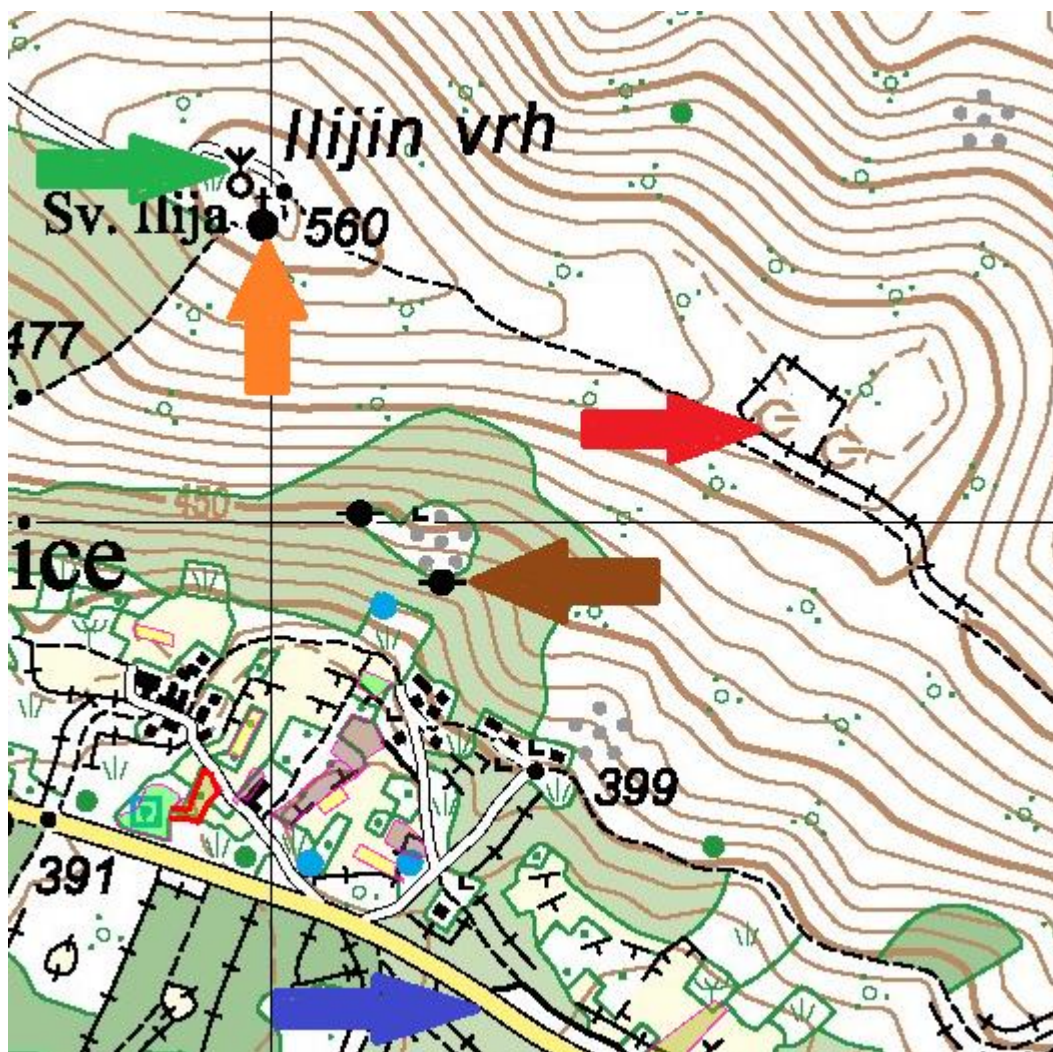
15. Kojim je brojem na priloženom isječku geografske karte označena luka iz koje putnici katamaranom putuju na otok Silbu?



Izvor: <https://www.e-sfera.hr/udzbenicke-serije/podrska/3b652fcd-d2b3-4b83-b16b-981b711fb7c3>
(pristupljeno 01. 03. 2021.)

- a) brojem 1 **b) brojem 2** c) brojem 3 d) brojem 4 e) brojem 5

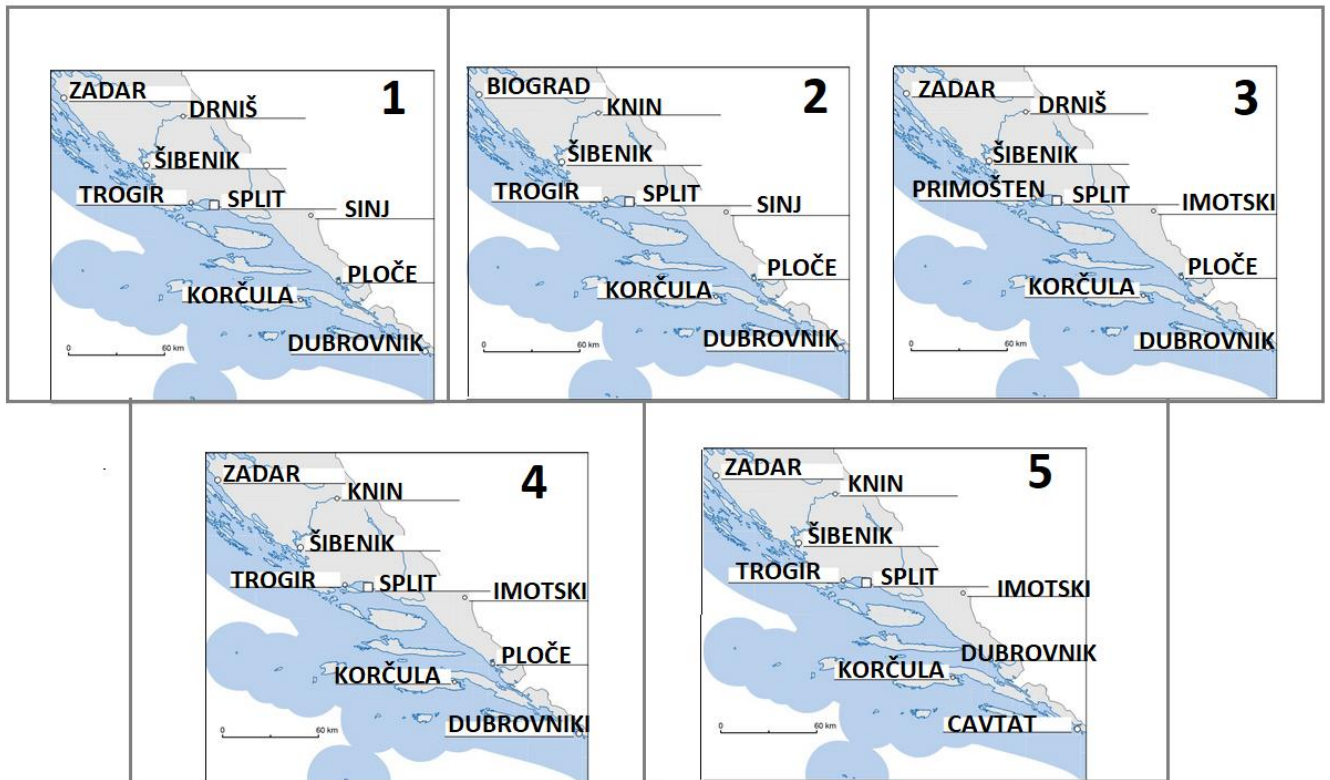
16. Kojom je bojom na priloženom isječku topografske karte označena strelica čiji vrh pokazuje kartografski znak koji prikazuje prirodnu osnovu?



Izvor: <http://www.arkod.hr/> (pristupljeno 01.03. 2021.)

- a) crvenom b) narančastom c) plavom d) smeđom e) zelenom

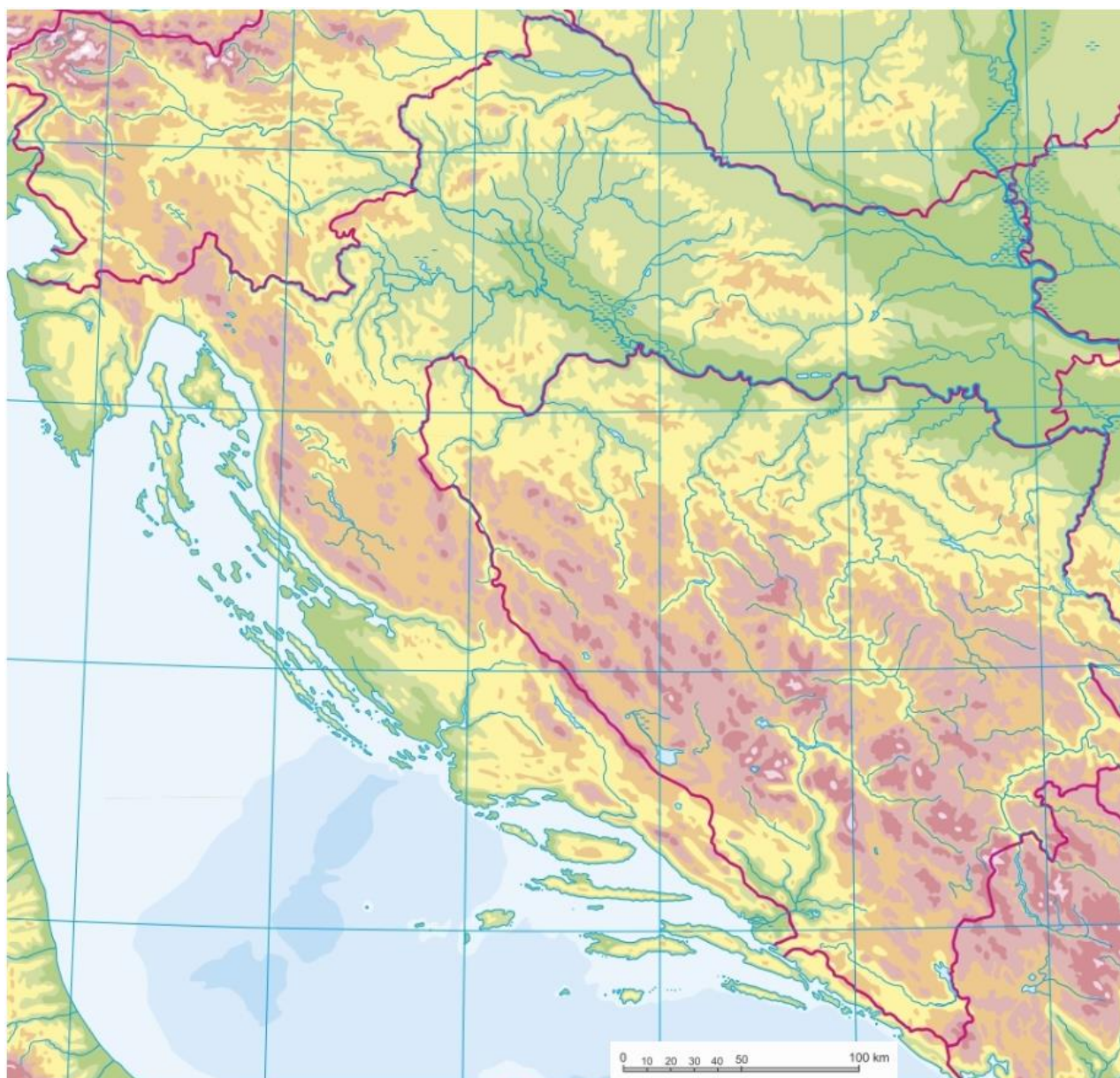
17. Kojim je brojem označen isječak geografske karte na kojem je prikazan stvarni smještaj naselja Splitske makroregije?



Izvor: <https://www.e-sfera.hr/prelistaj-udzbenik/1296eb8f-16cf-49cf-8515-b66fd195ebcc>
(pristupljeno 01. 03. 2021.)

- a) brojem 1 b) brojem 2 c) brojem 3 **d) brojem 4** e) brojem 5

18. Koja od navedenih rijeka ima izvor i dio toka u Hrvatskoj, a ušće u susjednoj državi?



a) Bednja

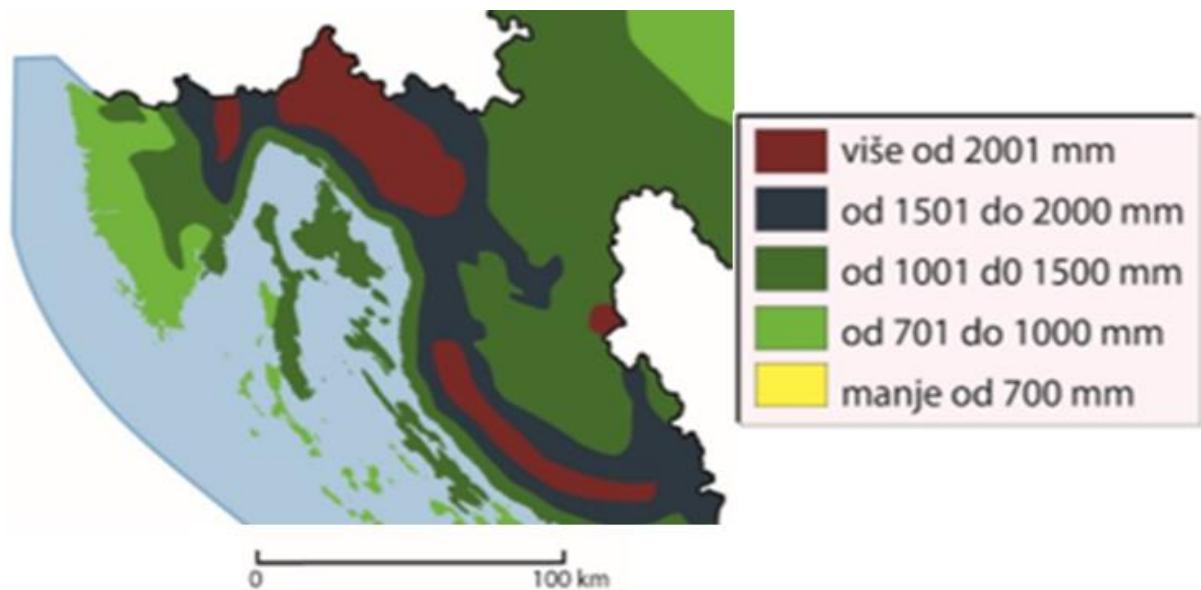
b) Bosut

c) Sutla

d) Vučica

e) Vuka

19. Koji klimatski faktor dominantno utječe na raspored količine padalina na prostoru prikazanom na priloženom isječku geografske karte?



- a) geografska širina b) nadmorska visina c) morske struje
d) strujanja zapadnih vjetrova e) zračne mase

20. U kojem su od navedenih mjesta zabilježene najveće ukupne godišnje količine padalina?

- a) u Čabru b) u Karlovcu c) u Malinskoj d) u Ogulinu e) u Umagu

21. Koje je ime prijevoja označenog na priloženom isječku geografske karte vrhom crvene strelice?



- a) Banska vrata b) Oštarijska vrata c) Prezid d) Veliki Alan e) Vratnik

22. Koje se od navedenih naselja nalazi na trasi nekadašnje ceste Jozefine?



Izvor: <https://www.e-sfera.hr/udzbenicke-serije/podrska/0fc843c7-a8e7-45bc-95f0-a3bedbec5507>
(pristupljeno 01. 03. 2021.)

a) Brinje b) Crikvenica c) Delnice d) Fužine e) Jasenak

23. Koje se od navedenih naselja nalazi u Primorsko-goranskoj županiji?

a) Bosiljevo b) Jasenak c) Josipdol d) Ogulin e) Vrbovsko

24. Koji je od navedenih lokaliteta najbliži strogom rezervatu Bijele i Samarske stijene?

a) Jasenak b) Jezerane c) Fužine d) Ogulin e) Ravna Gora

25. Kojim je brojem na priloženoj geografskoj karti označen grad koji se nalazi na prometnom koridoru V c?



a) brojem 1

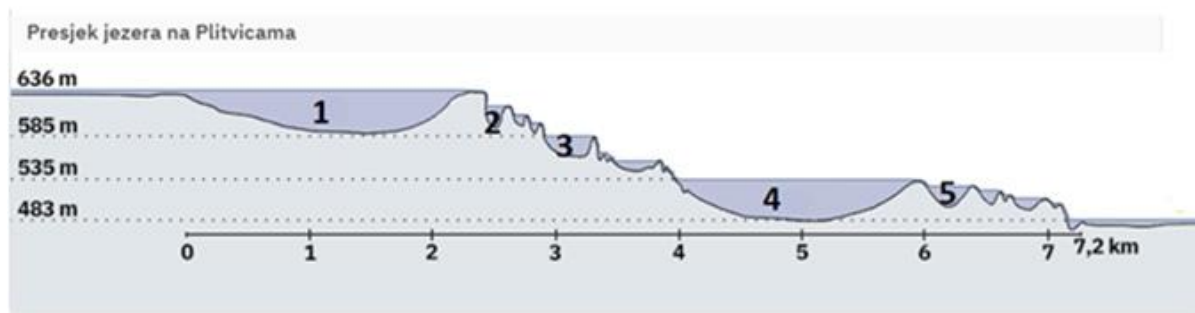
b) brojem 2

c) brojem 3

d) brojem 4

e) brojem 5

26. Koja od navedenih tvrdnji o jezerima NP Plitvička jezera **nije točna**?



Izvor: <https://edutorij.e-skole.hr/share/proxy/alfresco-noauth/edutorij/api/proxy-guest/8de5eeca-7cac-47f9-9138-2dd8512db3f0/plitvicka-jezera.html> (pristupljeno 27. 03. 2021.)

Ime jezera	Površina u km ²	Nadmorska visina u metrima	Najveća dubina u metrima
Gornja jezera			
Prošćansko jezero	0,68	636	37
Ciginovac	0,068	620	11
Okrugljak	0,041	613	15
Batinovac	0,009	610	5
Veliko jezero	0,016	607	8
Malo jezero	0,01	605	10
Veliki Burget (Vir)	0,006	598	4
Galovac	0,12	582	24
Milino jezero	0,0012	576	-
Jezerce	0,083	553	10
Kozjak	0,83	534	46
Donja jezera			
Milanovac	0,03	523	18
Gavanovac	0,014	519	10
Kaluđerovac	0,23	505	13
Novakovića brod	0,029	503	3

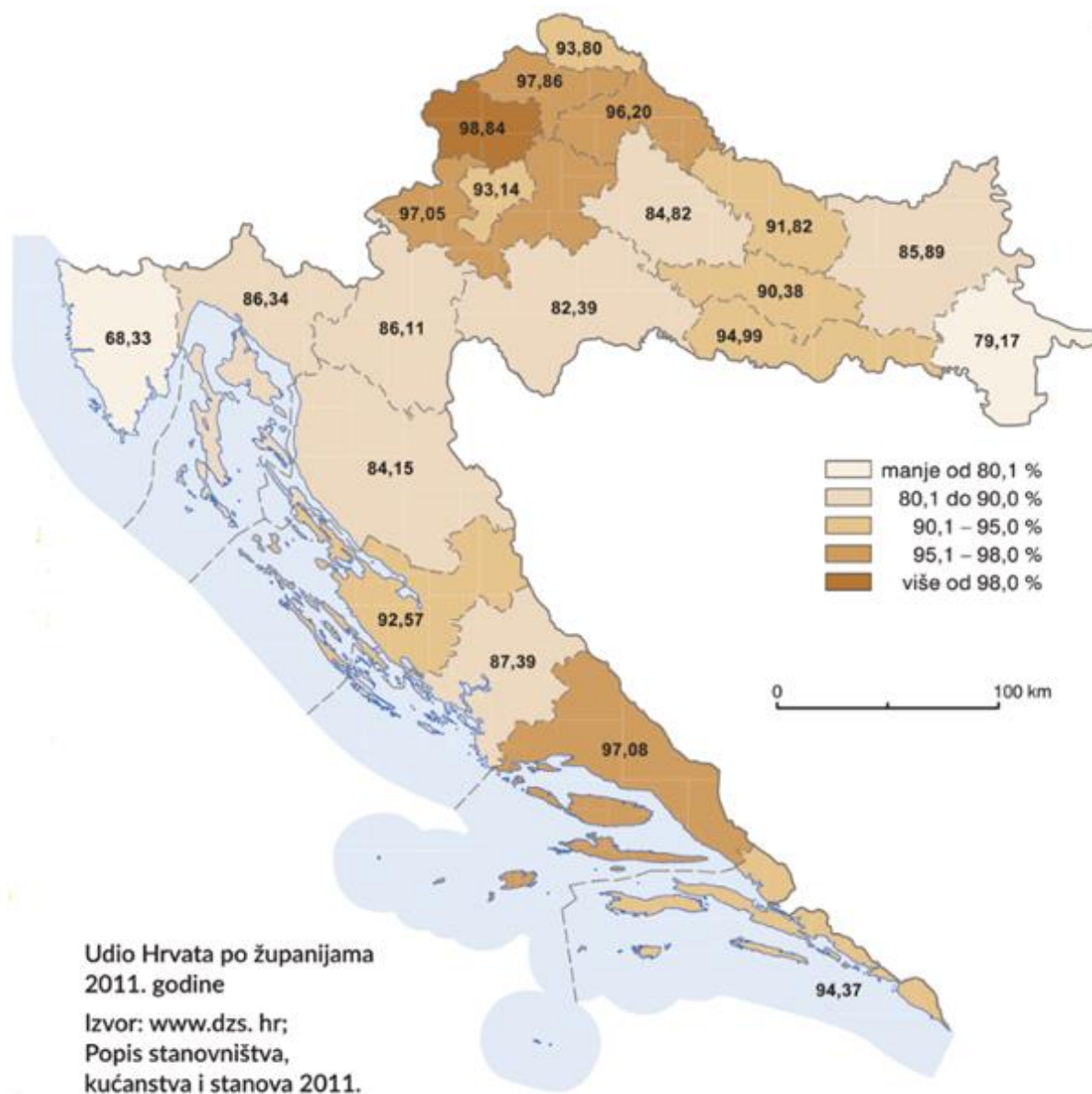
Nacionalni park	Površina u km ²
NP Brijuni	33,97
NP Kornati	215,67
NP Krka	110,59
NP Mljet	52,92
NP Paklenica	95,06
NP Plitvička jezera	296,85
NP Risnjak	63,42
NP Sjeverni Velebit	111,53

Izvor: Vodič kroz nacionalne parkove i parkove prirode. Ministarstvo zaštite prirode i energetike

Izvor: https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/ljetopis/2018/sljh2018.pdf (pristupljeno 27. 03. 2021.)

- a) Dva površinom najveća jezera čine više od 70 % površine nacionalnog parka.
- b) Sva jezera čine manji dio površine nacionalnog parka.
- c) Jezero Kozjak je na priloženom profilu označeno brojem 4.
- d) Ukupna površina Gornjih jezera veća je u odnosu na ukupnu površinu Donjih jezera.
- e) Relativna visina između jezera na najvišoj i jezera na najnižoj nadmorskoj visini veća je od relativne visine između najdubljeg i najplićeg jezera.

27. Koja od navedenih tvrdnji **nema** uporište u priloženoj tematskoj karti?



- a) Istarska županija ima najmanji, ali prevladavajući udio Hrvata u ukupnom stanovništvu.
- b) Nacionalno najhomogenija županija je Krapinsko-zagorska županija.
- c) U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji udio Hrvata je manji u odnosu na udio Hrvata u Virovitičko-podravskoj županiji.
- d) U površinom najmanjoj županiji Primorske Hrvatske udio Hrvata je manji u odnosu na udio Hrvata u Međimurskoj županiji.
- e) U svakoj županiji koja se u cijelosti ili dijelom nalazi u Gorskoj Hrvatskoj udio Hrvata je veći od 80 %.

28. Koliko je iznosio saldo vanjske migracije Ličko-senjske županije za 2019. godinu?

Odabrani demografski pokazatelji za
Ličko-senjsku županiju 2019. godine

Ličko-senjska županija	
Odrednice prirodnog i prostornog kretanja stanovništva	Broj stanovnika 2019. godine
živorođeni	368
umrli	867
procjena ukupnog broja stanovnika	44 625
doseljeni	
iz druge županije	464
iz inozemstva	462
odseljeni	
u drugu županiju	491
u inozemstvo	424

Izvor: Stanovništvo-pregled po županijama. Državni zavod za statistiku.

- a) -38 b) -11 c) 38 d) 11 e) 67

29. Na osnovi podataka u tablici o broju stanovnika 2019. godine koliko je stanovnika živjelo u Ličko-senjskoj županiji početkom 2020. godine?

- a) 41 549 stanovnika b) 42 843 stanovnika c) 44 115 stanovnika
d) 44 126 stanovnika e) 44 137 stanovnika

30. Što je od navedenog zajedničko NP Paklenica i NP Sjeverni Velebit?
- a) Na području oba nacionalna parka najzastupljenija vrsta stijene je sedra.
 - b) Na popisu svjetske baštine UNESCO-a su bukove šume.
 - c) Oba nacionalna parka nalaze se na području dviju županija.
 - d) Proglašeni su nacionalnim parkovima iste godine.
 - e) Unutar granica svakog NP nalazi se po jedan strogi rezervat.

31. Kojim je brojem na priloženoj geografskoj karti označen grad čije su geografske koordinate $45^{\circ}33'44''$ s. g. š. i $18^{\circ}42'00''$ i. g. d?



- a) brojem 1 b) brojem 2 c) brojem 3 d) brojem 4 e) brojem 5

32. Koja je vrsta tla na priloženoj tematskoj karti prostorne raspodjele tala u Hrvatskoj označena svijetlo plavom bojom?



Izvor: Orešić. D; Tišma. I; Vuk. R; Bujan. A; Kralj. P. 2020. Gea 2; Udžbenik geografije u šestom razredu osnovne škole. Školska knjiga Zagreb.

- a) aluvijalna tla b) crnica c) meliorirana i nemeliorirana močvarna tla
d) smeđa tla na laporima e) smeđa kisela tla

33. Prema tematskoj karti prostorne raspodjele tala u Hrvatskoj koje se od navedenih naselja Primorske Hrvatske nalazi na naslagama fliša?

- a) Labin b) Nin c) Primošten d) Pula e) Senj

34. Koja se od navedenih županija niti jednim dijelom svoje površine **ne nalazi** u Slavoniji?



Izvor: <https://www.e-sfera.hr/udzbenicke-serije/podraska/0fc843c7-a8e7-45bc-95f0-a3bedbec5507>
(pristupljeno 29. 03. 2021.)

a) Bjelovarsko-bilogorska

b) Brodsko-posavska

c) Osječko-baranjska

d) Požeško-slavonska

e) Virovitičko-podravska

35. Na području koje od navedenih županija je **najmanji** utjecaj Osijeka kao makroregionalnog središta?



Uređeno prema: Tišma, I. 2014. Gea 4. Udžbenik iz geografije u osmom razredu osnovne škole. Školska knjiga. Zagreb.

- a) na području Brodsko-posavske županije
- b) na području Osječko-baranjske županije
- c) na području Požeško-slavonske županije
- d) na području Virovitičko-podravske županije
- e) na području Vukovarsko-srijemske županije

36. Što je od navedenog prikazano na priloženoj fotografiji?



Izvor: Izzi, digitalna aplikacija Profil Kletta, <https://hr.izzi.digital/DOS/1660/1826.html> (pristupljeno 01. 02.2021.)

- a) estavela b) nakapnica c) mrijest riba d) vrelo **e) vrulja**

37. Što od navedenog **nije bitan** preduvjet razvoja oblika turizma prikazanog na priloženoj fotografiji?



Snimio: Boris Kačan, <https://morski.hr/> (pristupljeno 03.04. 2021.)

- a) bogata kulturna baština b) bogata prirodna baština
c) razvedena obala d) veliki broj sunčanih sati godišnje
e) smještajni kapaciteti

38. Za razvoj koje od navedenih vrsta turizma **ne postoje** preduvjeti u mjestu Krasno?

- a) za izletnički **b) za termalno-kupališni** c) za tranzitni d) za vjerski e) za zimski

39. Koji se od navedenih speleoloških objekata **ne nalazi** unutar granica nacionalnog parka ili parka prirode?

- a) jama Amfora b) jamski sustav Lukina jama-Trojama c) Manita peć
d) Romualdova špilja e) Slovačka jama

40. Koje je ime otoka na koji se odnosi priloženi grafički prilog?



Izvor: Lukić, A; Opačić, V.J; Paradi, I; Perić, P. 2014. Geografija 8; Udžbenik iz geografije za 8. razred osnovne škole. Profil Klett. Zagreb.

- a) Cres b) Hvar c) Krk **d) Pag** e) Rab

41. Koja je od navedenih tvrdnji o najjužnijoj otočnoj skupini Hrvatske točna?

a) Cijelom se površinom nalazi u unutrašnjem moru.

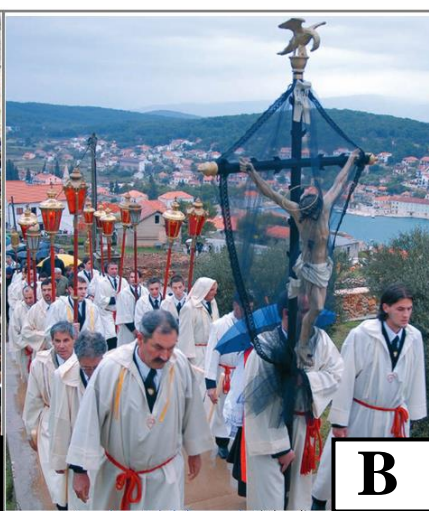
b) Dio je geoparka Viški arhipelag.

c) Nalazi se u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

d) Otoci su vulkanskog postanka.

e) U području palagruškog arhipelaga izmjerena je najveća dubina Jadranskog mora.

42. Kojim je slovom označena fotografija koja prikazuje nematerijalnu kulturnu baštinu Hrvatske koja nije pod zaštitom UNESCO-a? uvećati



a) slovom A

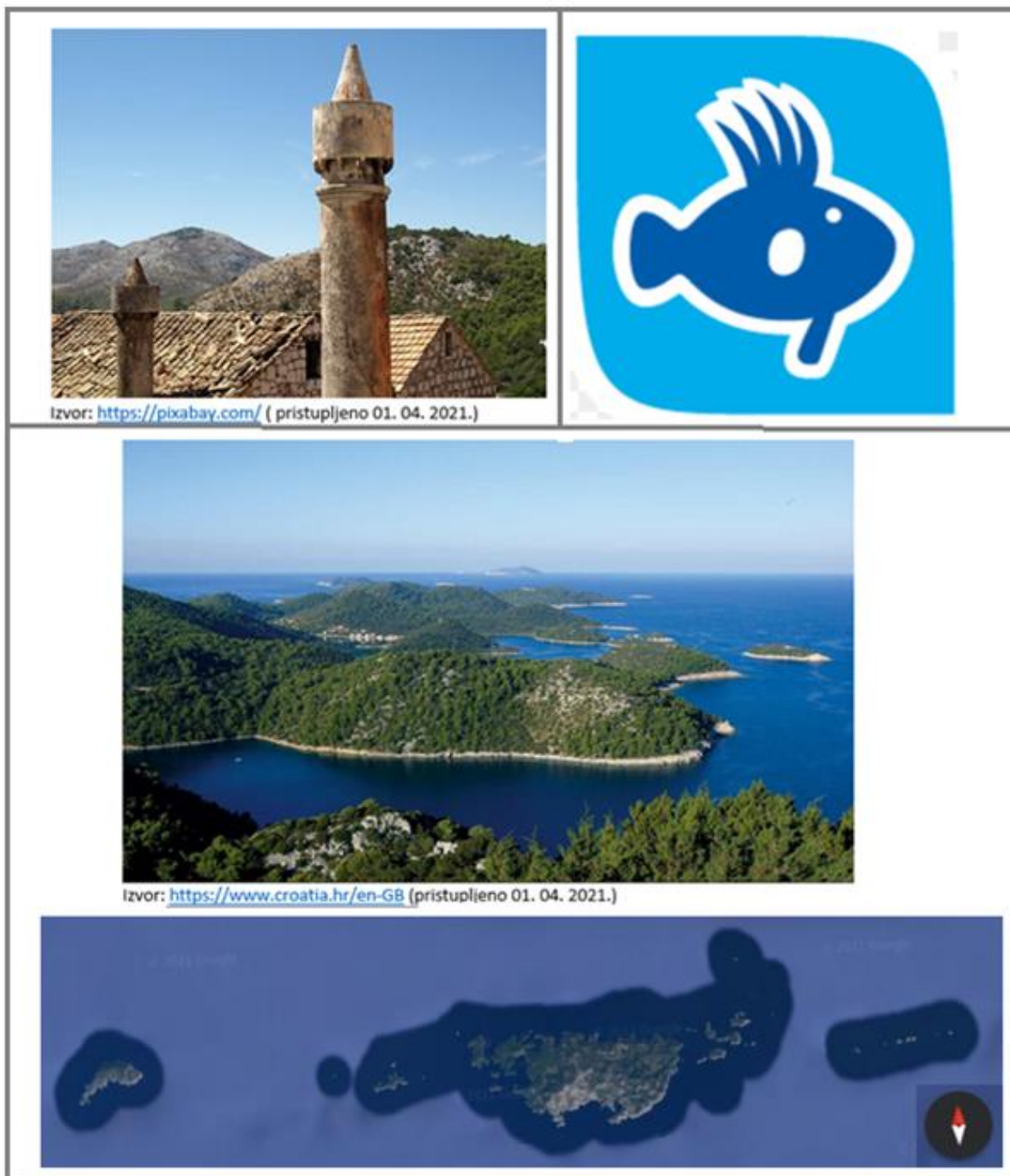
b) slovom B

c) slovom C

d) slovom D

e) slovom E

43. Na koju se otočnu skupinu odnose priloženi grafički prilozi?

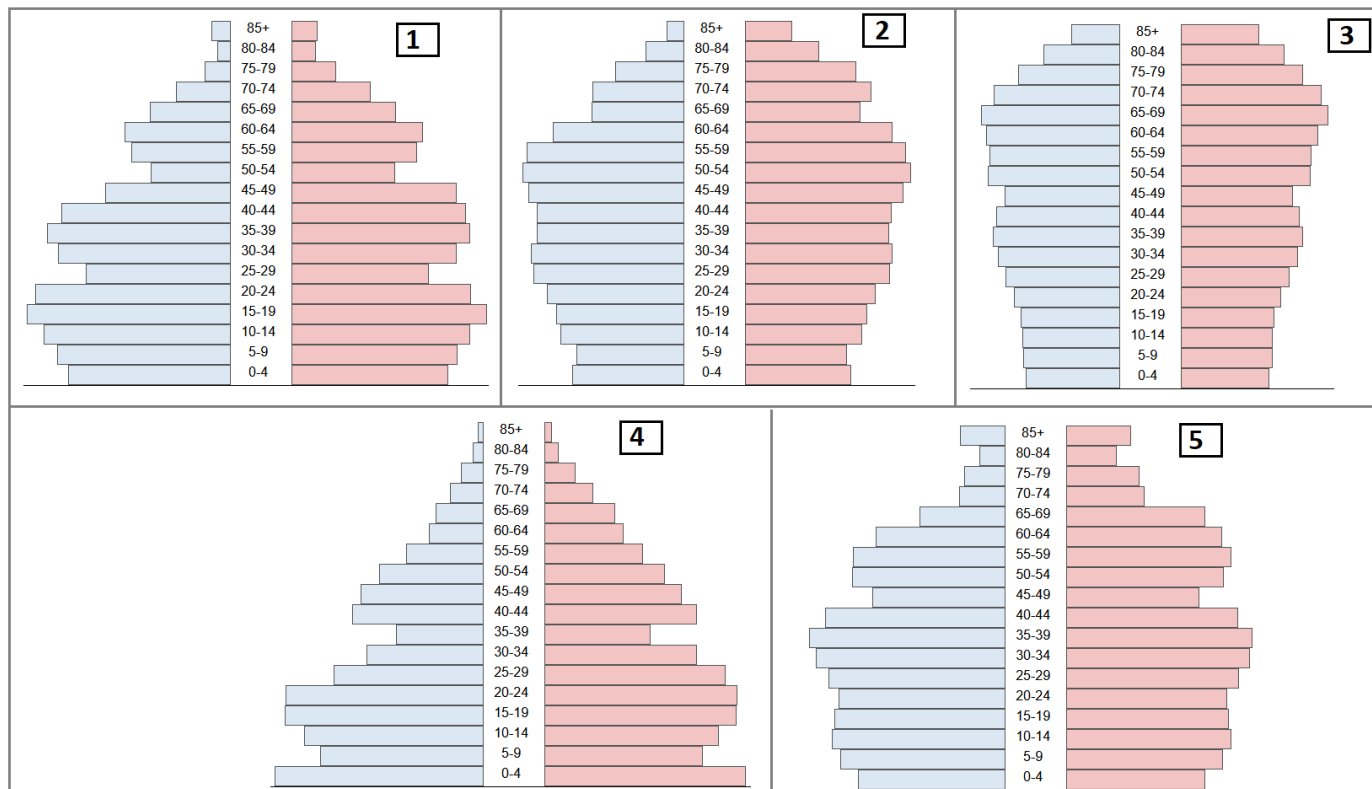


- a) na Brijunsku otočnu skupinu b) na Elafitsku otočnu skupinu
c) na Lastovsku otočnu skupinu d) na Palagrušku otočnu skupinu
e) na Žutsko-sitsku otočnu skupinu

44. U kojoj od navedenih država Hrvati **nemaju** priznat status nacionalne manjine?

- a) u Austriji b) u Crnoj Gori c) u Slovačkoj d) u Sloveniji e) u Srbiji

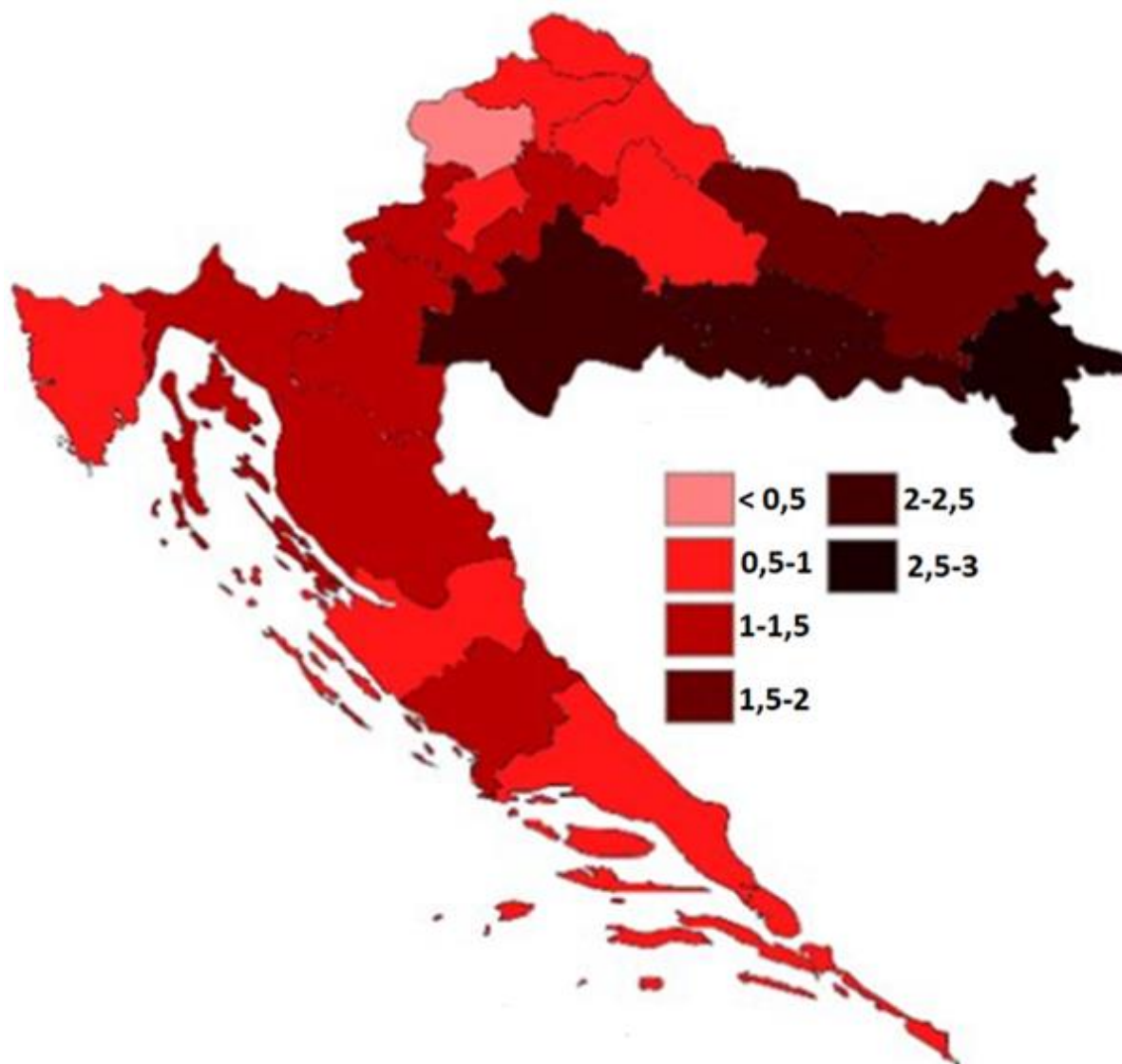
45. Koji je od navedenih točan redoslijed brojeva kojima su označeni dijagrami dobno-spolne strukture stanovništva Hrvatske popisnih godina 1953., 1971., 1991., 2011. i procjena za 2051. godinu?



Izvor: <https://www.dzs.hr/app/rss/piramida-stanovnistva.html> (pristupljeno 03. 04. 2021.)

- a) 1-4-2-5-3
- b) 1-4-5-2-3
- c) 4-1-2-3-5
- d) 4-1-2-5-3
- e) 4-1-5-2-3

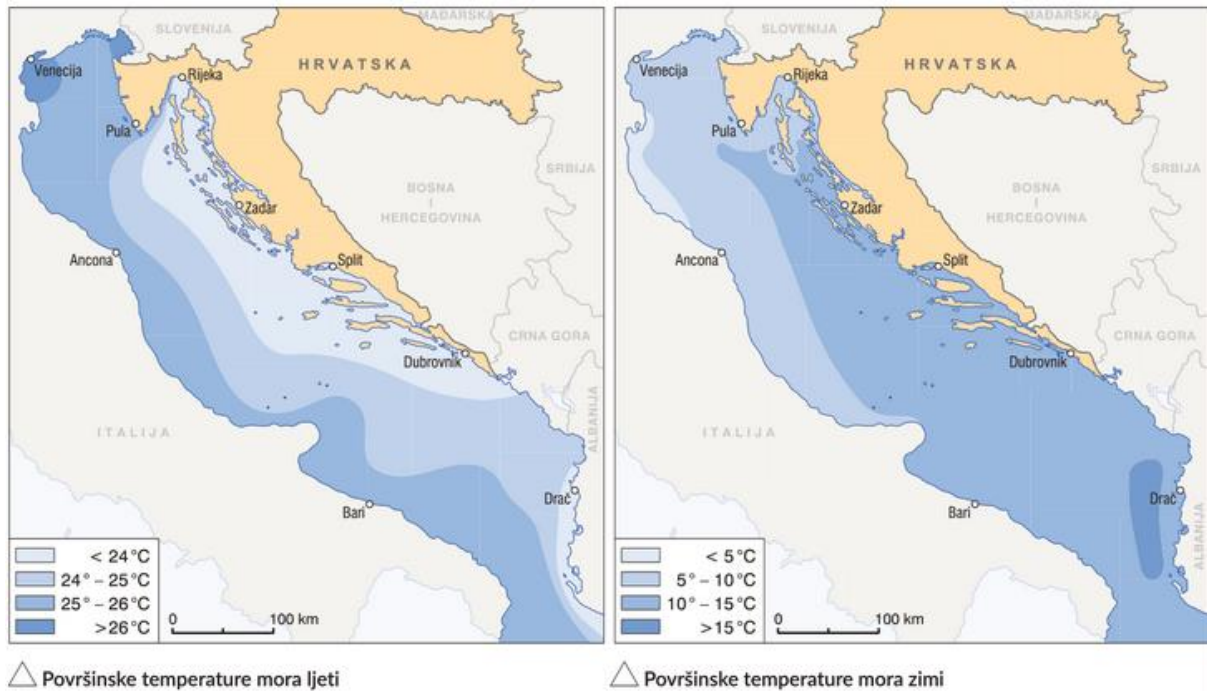
46. Što je prikazano na priloženoj tematskoj karti?



Izvor: https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/ljetopis/2018/sljh2018.pdf (pristupljeno 27. 03. 2021.)

- a) prirodni prirast po županijama
- b) udio doseljenih u ukupnom stanovništvu županije
- c) udio odseljenih u ukupnom stanovništvu županije
- d) udio stanovništva do 15 godina u ukupnom stanovništvu županije
- e) udio visoko obrazovanog stanovništva u ukupnom stanovništvu županije

47. Koja je od navedenih tvrdnji o površinskim temperaturama Jadranskog mora točna?



Izvor: <https://www.e-sfera.hr/prelistaj-udzbenik/4b57273b-9673-4a90-a7db-0cd815e0c687> (pristupljeno 05. 04. 2021.)

- a) Najniže površinske temperature mora ljeti zabilježene su u najdubljem dijelu Jadranskog mora.
- b) Najniže površinske temperature mora zimi zabilježene su u dijelu Jadranskog mora s najvećom prozirnošću.
- c) Površinske temperature mora zimi su na južnom dijelu Jadranskog mora niže od površinskih temperatura na sjevernom dijelu Jadranskog mora.
- d) Površinske temperature unutarnjih morskih voda Hrvatske i ljeti i zimi više su od površinskih temperatura teritorijalnog mora.
- e) Zimi su više površinske temperature dijela Jadranskog mora s višom slanoćom.

48. Kojim je brojem označena fotografija koja **nije snimljena** na području parka prirode Velebit?



Izvor: <https://www.plantea.com/hr/>
(pristupljeno 21. 04. 2021.)



Izvor: <https://visit-lika.com/page/cerovacke-spilje>
(pristupljeno 21. 04. 2021.)



Izvor: <https://www.geocaching.com/geocache/GC652W5>
(pristupljeno 21. 04. 2021.)



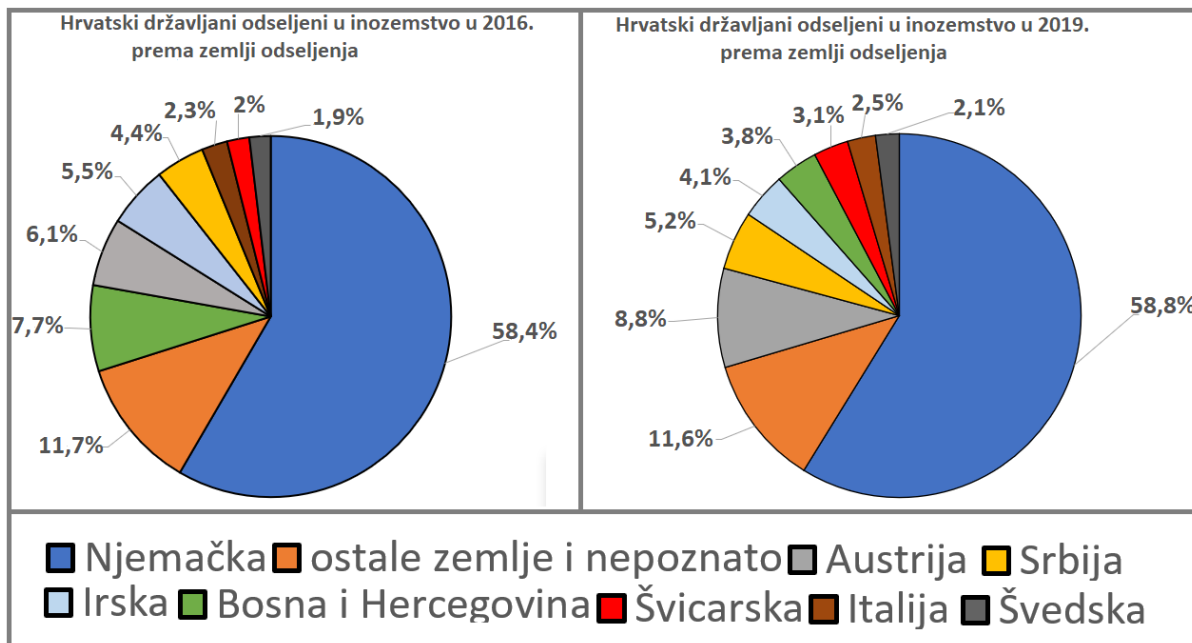
Izvor: <https://visit-lika.com/page/velebit-premuziceva-staza>
(pristupljeno 21. 04. 2021.)



Izvor: <https://www.vecernji.hr/> (pristupljeno 11. 04. 2021.)

- a) brojem 1 b) brojem 2 **c) brojem 3** d) brojem 4 e) brojem 5

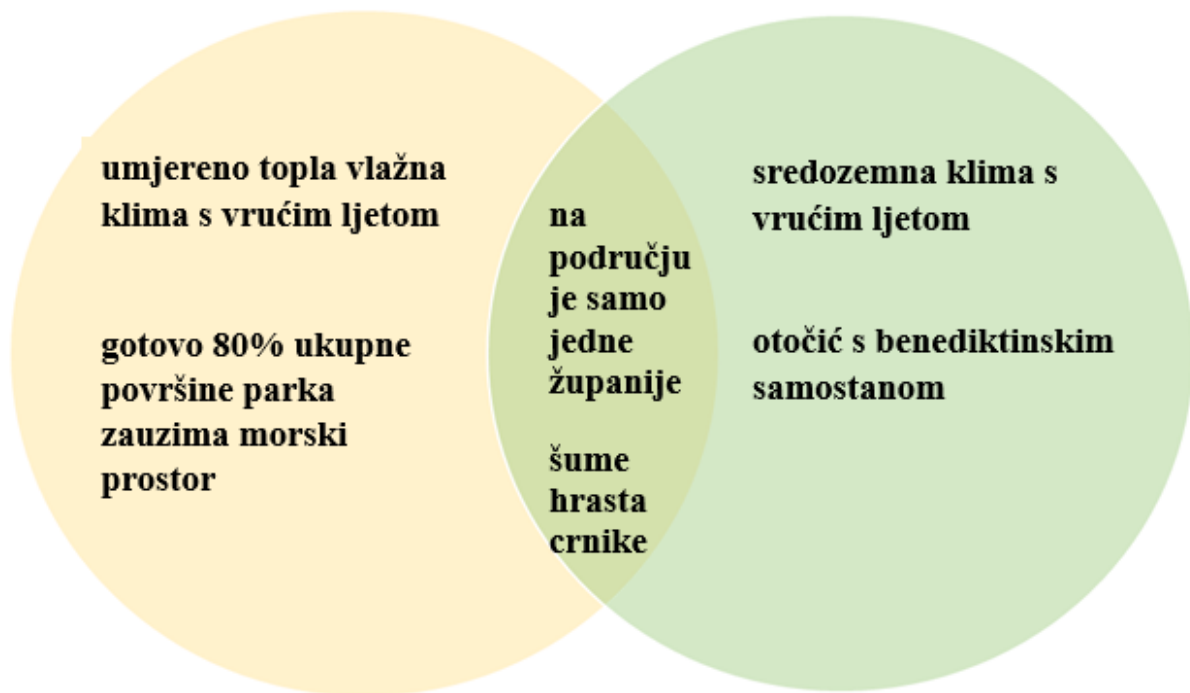
49. Koja od navedenih tvrdnji ima uporište na priloženim dijagramima?



Izvor: Migracije stanovništva Hrvatske u 2016. i 2019. Priopćenje od 21. srpnja 2017. i 24. srpnja 2020. Državni zavod za statistiku.

- Postotni udio hrvatskih državljana odseljenih u državu u kojoj su Hrvati jedan od tri državotvorna naroda veći je 2019. godine nego 2016. godine.
- Postotni udio hrvatskih državljana odseljenih 2019. godine u države s kojima Hrvatska ima kopnenu granicu, a imenovane su na priloženom dijagramu iznosi 11,5%.
- Postotni udio hrvatskih državljana odseljenih u države EU imenovane na priloženom dijagramu veći je 2019. godine nego 2016. godine.
- Postotni udio hrvatskih državljana odseljenih 2019. godine u države u koje se iseljavalo hrvatsko stanovništvo u prvom iseljeničkom valu, a imenovane su na priloženom dijagramu iznosi 12,9%.
- Tri države imenovane na priloženim dijagramima u koje je u obje promatrane godine odselio najveći postotni udio hrvatskih državljana su Austrija, Irska i Njemačka.

50. Koja su dva nacionalna parka Primorske Hrvatske uspoređena priloženim Vennovim dijagramom?



- a) NP Brijuni i NP Kornati
- b) NP Brijuni i NP Krka
- c) NP Brijuni i NP Mljet
- d) NP Krka i NP Mljet
- e) NP Mljet i NP Kornati